

Пісні (збірка)

Іван Багряний

ПІСНІ

ОЙ НАД ДНІПРОМ, НАД ДНІПРОМ

(На мелодію "Ой при лужку, при лужку")

Ой над Дніпром, над Дніпром

Встала чорна хмара,

Де зростали ми разом,

Як голубів пара...

Стала хмара громова

Та й нас розлучила...

Милий б'ється з ворогами,

У неволі мила.

Ой над Дніпром, над Дніпром

Чорний ворон кричче.

Тужить мила на зорі,

За соколом плаче.

Не плач, мила, не тужи

І не сходи сльозами;

Чорні очі бережи,—

Жди мене з стрільцями.

Над землею грім гримить,

Чорний порох в'ється.

Ой, там милий кожну мить

З ворогами б'ється.

Б'ється, гей, з чекістами,

Б'ється з німаками,

З превражими ляхами

Ще й з більшовиками.

Ой коню мій вороний,

Не спіткайся з розгону,

Напою тебе з Дніпра

Ще й з синього Дону.

Лети, лети від Карпат

До Дніпра й до Дону,

Будеш милу виручать

З лютого полону.

Стукнем-грюкнем об поріг,

Де вона ступала:

Здрастуй, здрастуй, серце моє,
Чи ти ж мене ждала?
Ой, ждала я, ждала,
Бо вірно любила...
І до сокола свого
Пригорнеться мила.
Ой над Дніпром, над Дніпром
Щезне чорна хмара.
Будем знову ми разом
Як голубів пара.
"ВСТАВАЙ, НАРОДЕ..."
(Марш трудового народу)
Вставай, вставай, Народе, з руїн вставай.
Вставай, вставай, Народе, з руїн,— вставай з руїн і пожарищ.
За кров дітей і за свій розіп'ятий Край
Вставай! Вставай! Вставай!
З глибких шахт, з в'язниць і галер в морях,
Сини звитяг, Ми ідем в громах, ідем до судного бою.—
Ми діти Правди й бійці найстрашніших гроз —
Селянин. І шахтар. І матрос.
Громи гримлять, в загравах дрижить земля.
Громи гримлять. Вітчизна зове,— зове до помсти і кари.
З тобою нас не щадив меч ворожих зграй.
Суди ж! Карай! Карай!
З глибких шахт, з понурих підземель —
З підземель.—
З степів і шахт Ми, як грізний господар земель —
Своїх земель.—
Ідем до бою за щастя і труд.— З вогнем. З мечем.
Вперед! Катам
надходить Страшний Суд.
Ні смерть, ні жах, ніщо не спинить нас,
Не спинить нас.
Нас легіони пройшли через муки з плачем —
Встають з мечем.—
Від Бухари і холодних морів.—
К плечу плечем.—
Шагай! Шагай! Ставай за рідний край!
Кріз смерть, і жах, і через сліз моря —
Сліз моря.—
Нас легіони пройшли і до помсти горять.

Горять. Горять.

Ми за Вітчизну відплатим вогнем.— Вогнем. Мечем.

К плечу — плечем — ставай до брата брат!

Від Бухари і пекла Колими —

Колими.—

Гей повертайтеся додому, соколи,— з мечем.

З вогнем. З мечем.

Гей повертайтеся з далеких країв — к плечу плечем.—

За дім! За край! Ставай за брата брат!

Сурма сурмить, прапори майорять,—

Майорять.

Прапори Правди і Волі нас кличуть — Вперед.—

Вперед, вперед.

Клекоче серце, як гордий орел,— вперед, вперед.

За честь! За кров! За волю йди, народ!

МАРШ "УКРАЇНА"

Чорними хмарами вкрита руїна.

Вітер на згарищах грізно гуде.

Як дика пустеля, лежить Україна.—

Тужить дівчина і месника жде.

Приспів:

Раз! Два! — до бою!

Не шкодуй собою!

Меч піднеси і навідріт бий!

Бий до останньої краплі й набою.

Бий! За Вітчизну поляж головою.

За Україну вперед! Бий!

Грізно реве невблаганна стихія.—

Нас вже до ями на смерть привели.

Тільки ж не знали напасники злії,

Як, умираючи, б'ються орли.

Немає нам, брате, другої дороги,—

Зійшлись біля ями шляхи і стежки.

Пробоєм же, брате! До перемоги!

Порукою буде нам твердість руки.

Приспів.

За немовлята, за глум, за руїни,

За матерів, за румовища хат

Вставай, Україно, могутня й єдина,

Від тихого Дону до синіх Карпат!

Приспів.

Слава незламним, хоробрим і гордим,
В кому кипить невпокорена кров!
Нас убивали гвалтівників орди,—
Ми піднялись! І піднімемось знов.

Приспів.

З нами пройшли через тюрми й тортури,
Як приклад великий, як жертви за нас,
Великі звитяжці Мазепа й Петлюра,
Петро Дорошенко, Богдан і Тарас.

Приспів.

Онуки звитяжців, діти героїв —
Ми вірні наказам великих предтеч,—
Нас не зламали в нерівнім двобої
Ні тюрми, ні диби, ні зрада, ні меч.

Приспів.

Грім прогримить...

Вкриють трави руїни..

Розквітне калина — де я і мій брат...

Та то ж не калина — моя Україна

Від тихого Дону до синіх Карпат.

Приспів.

ГІМН РЕСПУБЛІКИ

Прометеева

безсмертна Україно!

Гартована кровію утрат!

Грими, грими, могутня і єдина,

Від Дону і до соняшних Карпат.

Иди ж, народе, найбільший з народів!

Піднявсь з руїн, катування і ран!

Вперед, народе, в найбільшій поході!

Вперед-вперед у братерстві і згоді,

Неподоланий муками титан!

Лубни і Львів, Батурин і Полтава,

І гордий Київ, і древній Чигирин

Мечем онуків відродили славу,—

Встають-встають із попелу й руїн.

Вперед, народе ж, найбільший з народів!

У нерівній, тяжкій боротьбі

Всім напасникам вирік ти "годі!",

Стій же муром на заході й сході!

Все під сонцем належить тобі!

Через громи і бурі лихоліття,
Через руїни й через сліз моря
Переступили горді твої діти,—
Прапори волі квітнуть і горять.
Вперед, народе ж, найбільший з народів!
У нерівнім жорстокім бою
Всім загарбникам вирік ти "годі!",
Стій же муром на заході й сході —
Бережи серце й душу свою.
Прогримотіли бурі над тобою,
Навчили серце вірити й любити.
І вже тебе ніхто не візьме з бою
Й дітей твоїх ніхто не полонить.
Вперед, народе ж, в величнім поході!
Щирий в праці і грізний в бою,
Всім напасникам скажеш ти "годі!",
Вдариш громом на заході й сході —
За Вітчизну й за волю свою.
Пливтиме сонце океаном синім,
Цвістиме щастя степом золотим.
І вже повік на вільній Україні
Не стане ворог чоботом своїм.
Вперед, народе ж, найбільший з народів!
Той не вмере, хто воскрес в боротьбі.
Вперед, народе, в величнім поході!
Вперед, вперед у братерстві і згоді!
Все під сонцем належить тобі.
МАРШ КАТОРЖАН
Ти чуєш, мій брате з Вітчизни моєї?!
Наш стогін стоїть над всією землею,—
Звучить над Сибіром, над Бугом пливе,
До помсти, до смертного бою зове.
Вставайте, замучені, скорбні, понурі!
Вставайте, як вісники грізної бурі! —
Ударим грудима в жорстокім бою,—
Повернем свободу й Вітчизну свою.
В неволі родились, в неволі зростали.
Ніхто не щадив нас — нас всі розпинали
За те, що ми чесні були, живучі,
Терзали нас круки і хижі сичі.
За землю, за вроду, за честь, за дівчину,

За серце свободнє, за Україну
Нас брали на муки, на страту вели
І кров нашу чесну, як воду, лили.
Ти чуєш, мій брате! Ти чуєш, мій брате?!
Не стогін стрясає степи і Карпати,—
Над Рейном клекоче,
В Читі оддає!..
То гнів наш пекельний, як хмара, встає.
Вставайте ж! Вставайте, рабів легіони!
Понурі і скорбні, страшні мілійони!
Все знищимо! Зламаєм! Розтопчемо в бою!
Повернемо свободу й Вітчизну свою!
Ми втратили все, що любили з тобою,
Ставай же грудима до смертного бою!
Нехай тепер деспот зіходить плачем!
Ми все пригадаєм вогнем і мечем.
Змарновану юність, дівочії сльози,
Табори і тюрми, удари й погрози,
Незчислені жертви в землі всіх країн,
Розп'яту Вітчизну і попіл руїн.
Не море скипає: аж серце холоне,—
До бою готові страшні мілійони.
Рівняйся грудима!
Змикайся плечем!
Вперед за Вітчизну з вогнем і мечем!
Покриється рястом велика руїна,
Цвістиме в віках золота Україна!
В тій новій, свободній, щасливій порі
Згадають нас діти й нові матері.
У сонячнім сяйві, як пісня побідна,
Про нас прогрімить Україна свободна.
Онуки героїв згадають цей час
І дивні легенди розкажуть про нас.
ЗА ГОРЕ НАРОДУ
(Марш полеглих)
За горе народу, за глум і руїну,
За матір поругану, за Україну
Ми вражої крові річки розлили
І смертю героїв в бою полягли.
Де нині проходили нас легіони,
Нестримно і грізно пройдуть мілійони,

Вітчизну підіпруть могутнім плечем
І діло довершать вогнем і мечем.
Прощай, наша мати, на всесвіт єдина,
Прощай, непоборна свята Україна.
Почате мерцями довершать живі —
Мільйони повстануть на нашій крові.
МАРШ ЄДИНОГО НАРОДНОГО ФРОНТУ УКРАЇНИ
Вставай! Вставай! Вставай, народ, на бій!
Вставай, народе, з руїн і пожарищ,— вставай!
За кров дітей і за свій розіп'ятий край!
Гнів твій пекельний діждався часу,—
Вперед!
Катам
надходить
Страшний Суд.
Приспів:
До зброї!
До зброї!
Єдної серця в набої!
За Україну й за волю свою —
Вперед! Вперед! Вперед, карай в бою!
Громи! Гримлять! І віхоли гудуть...
Громи гримлять над твоєю землею.— Вставай!
Померкло сонце від крику ворожих зграй.
Деспот лютує в безсилій злобі,—
За кров і піт
готує смерть тобі.
Приспів.
Гармати! Б'ють! Здрігається земля...
Земля тремтить під ногою мільйонів.—
Вперед! "Хто меч підняв, той нехай від меча й умре".
Келих страждання, наруги й тортур
Розбив! Розбив!
Встає народ, як мур.
Приспів.
Сурма! Сурмить! Прапори майорять...
Прапори Правди і Волі нас кличуть.— Вперед!
Клекоче серце, як гордий орел.— Вперед!
Воля — найбільша з усіх нагород.
За честь,
за край,

за Волю йде народ.

Приспів.

Ні смерть! Ні жах! Ніщо не спинить нас...

Нас не злякають ворожі погрози.—

Вперед! Нам не надіти кайдани й ярмо старе.

Хто вільний родився — не піде в раби,—

Вогнем

святим

горить до боротьби.

Приспів.

Вставай! Вставай! Вставай, народ, на бій!

Вставай, народе, з руїн і пожарищ,— вставай!

За крик дітей і за свій розіп'ятий край!

Гнів твій пекельний діждався часу,—

Вперед!

Катам

надходить

Страшний Суд.

Приспів.

ПІСНЯ ПРО ЮРІЯ ТЮТЮННИКА

В гарматнім диму розкотилися луни,

І вихор степами гуде.

Піднявся, як сокіл, кружляє Тютюнник —

Тютюнник на Київ іде. Гей, гей! Тютюнник на Київ іде.

Напоїмо коні із синього Дону,

Самі нап'ємося з Дніпра.

У Києві ворог від жаху холоне,

Героїв чекає сестра. Гей, гей! Героїв чекає сестра.

Тримайтесь, герої! За нас святий Юрій,

У тяжкім нерівнім бою!

Послав нас до бою, гей, Симон Петлюра

Боротись за матір свою. Гей, гей! Боротись за матір
свою.

В нерівнім бою одгрімili гармати,

Підкови в степах прогули.

Героїв походу одплакала мати,

Що, як грізний вихор, пройшли. Гей, гей! Що, як грізний
вихор, пройшли.

Гей, прийде пора, і година розплати

На ворога нагло впаде,—

З мільйонами встане і в Київ карати

Тютюнник з Сибіру прийде. Гей, гей! Тютюнник
з Сибіру прийде.

МАРШ МОЛОДІ

Київ і Харків, Одеса і Львів,
Хуст, Чигирин і Полтава,
Ждуть своїх вірних і гордих синів.
Жде їх геройство і слава.

Впе-ред,
пол-тав-ча-ни!

І буковинці!

І галичани!

І бессарабці

І всі країни!..

Вперед, вперед,
забудь відчай і страх!

За рідний край
ставай як мур, в боях!

Ми —

пол-тав-ча-ни!

Ми — закарпатці!

Ми — галичани!

Ми — бессарабці!

Ми — всі країни!

Ми — й соловецькі!..

Ми — й колимчани! —

Ставай, як мур,
всім ворогам на страх!

Серця наші горять
разом на прапорах.

Ми — діти загиблих в снігах Колими,
Зниклих в таборах Печори...

Волю здобуть присягалися ми,
Знищити тюрми й табори.

Кроком крицевим, плечем до плеча,
Серце до серця, мій брате!

Наша свобода на вістрі меча,
Доля у пащі гармати.

Шумлять океани, клекочуть моря,
Морок встає за морями...

В серці ж Вітчизна горить, як зоря,
Кличе на бій з ворогами.

Київ і Харків, Одеса і Львів,
Хуст, Севастополь, Полтава...
Струнко! На позір мільйони голів!
Нашій Вітчизні слава!
МАРШ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
(Марш ОДУМу)

Ми об'їхали землю навколо,
Пропливли океани й моря,
Та Тебе не зрікались ніколи,
Україно ясна, як зоря!
Приспів: Буде бій.
(Чуєш грім?) —
Ми прийдемо, матері!
Ми пройдем через гори й моря.
Ми в боях віддамо все за Тебе,
Україно ясна, як зоря!
Ми народжені в бурях і горі,
Виростали в стражданнях і млі,—
Гартувалися наші когорти
На усіх перехрестях землі.

Приспів: Буде бій...
Ми пізнали найкращі країни,
Та любити їх нам не пора,
Бо немає у нас Батьківщини,
Тільки тая, що біля Дніпра.
Приспів: Буде бій...

На дорогах чужої погорди,
На тернистих шляхах чужини
Гартувались незламні і горді
І навік твої вірні сини.

Приспів: Буде бій...
Через темряву глуму і змови,
Через нетрі людської хули
Ми, як прапор надії й любови,
Батьківщину в серцях пронесли.
Приспів: Буде бій...

Нехай ворог лютує до скону,
Він пощезне в кривавій імлі.
Бо піднімуться наші колони
Із усіх
перехресть

землі!

Приспів: Буде бій...

Не жаліли нас лицарі зради,

Не щадили посланці біди.

Хай же ворог не просить пощади,

Бо і нашій девіз: "Не щ а д и!"

Приспів: Буде бій...

Не злякають нас кулі і грози,

Нас не спинить ніщо і ніде,—

Хай тремтять чорні сили ворожі:

Молода Україна гряде!

Ми ідем!

(Чуєш грім?)

Ми прийдем,

матері!

Ми перейдем всі гори й моря,

Ми в боях віддамо все за Тебе,

Україно, ясна, як зоря!

Ми в боях віддамо все за Тебе,

Україно, ясна, як зоря!

Приспів: Буде бій...

ГІМН ОДУМІВСЬКОГО РУХУ

(Гімн української молоді)

Вперед, сини народу,

в кайдани закутого!

Вперед за Україну! Єднайся в бою!

Здобудемо свободу!

Від ворога лютого

звільним

Батьківщину свою.

Здобудемо свободу! Від ворога лютого

Звільним

Батьківщину свою.

Концтабори Печори,

і тюрми з тортурами,

І пекло холодне страшної Колими,

І каторгу Сибіру, і муки

за мурами,

І сльози — усе взнали ми.

І каторгу Сибіру, і муки

за мурами,

І сльози — усе взнали ми.
Від схилів Закарпаття
до вод Дону синього,
Від скель Севастополя по Прип'ять ачей,—
За честь і за свободу
народу єдиного
Ми станем
плечима до плечей!
За честь і за свободу народу єдиного
Стаєм ми
плечима до плечей.
Вперед, сини і дочки
народу робучого,
Народу трудового весна і грім пісень!
Чекає перемога нас,
сонця блискучого,
Свободи і радості день.

.

Чекає перемога нас!
Сонця блискучого,
Свободи і радості день.
Вперед, сини народу,
в кайдани закутого!
Вперед за Україну! Не гнися в бою! —
Здобудемо свободу! Від ворога лютого
Звільним Батьківщину свою.
Здобудемо свободу!
Від ворога лютого
Звільним Батьківщину свою.

ЮНАЦЬКА

Хмельницький, Мазепа, й Петлюра,
І геній Великий Тарас,—
Всі предки й заплакана мати
Очима приникли до нас.
Приспів:
Вперед! Вперед! Вперед!
За Волю й за Землю свою!
Ми щастя, що зичила мати,
Здобудем в жорстокім бою.
Заграви стоять над землею,
І попіл до сонця встає...

Не буде Вітчизни твоєї,
Як зрадить їй серце твоє.
Приспів: Вперед! Вперед!..
Велика твоя БАТЬКІВЩИНА
До тебе й з могили встає.
Тоді лиш навіки загине,
Як зрадить їй серце твоє.
Приспів: Вперед! Вперед!..
Ніщо не злякає сміливих.
Нехай начувається кат!
Ми пройдем, як сонце і злива,
Від Дону до синіх Карпат.
Приспів: Вперед! Вперед!..
Шаліють напасників зграї —
Глумляться в безсилій злобі...
Вітчизна твоя не вмирає,
Бо вірно належить тобі.
Приспів: Вперед! Вперед!..
ВПЕРЕД, СОКОЛИ!

(Юнацька пісня)

Нема тої сили, щоб весну спинила
І квітам звеліла не рости.
Хоч матінка мила в журбі посивіла,
Так нам присудила цвісти!

Приспів:

Вперед, соколи! До сонця й волі!
Як маки, під бурею ми цвітем.
Героїв діти, ми будем жити
Землею володіти, залізом і вогнем.
Нема того ката, щоб вирив Карпати
І зміг поковтати степи.
Хоч рідная мати в журбі розіп'ята,
Так серце завзяте кипить!

Приспів.

Хай ворог лютує, хай знає і чує,
Хай чує погибіль свою!
В годину відплати ніщо не врятує
Його від розплати в бою!

Приспів.

Весна знов ітиме, Вітчизна цвістиме,
І сонце пливтиме золоте!

І матінка мила, що нас так любила,
Всміхнеться нам мило за те.
Приспів.